

DEBRECENI EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

Európai és magyar szociális jog

Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2011

TARTALOM

I. FEJEZET

RENDSZEREZŐ GONDOLATOK	6
-------------------------------------	----------

II. FEJEZET

A SZOCIÁLIS JOG ALAPJAI	8
--------------------------------------	----------

1. A SZOCIÁLIS JOG JOGÁGI GYÖKEREI	8
2. A SZOCIÁLIS JOG JOGÁGISÁGÁNAK KÉRDÉSE	9

III. FEJEZET

A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA ÉS A FOGLALKOZTATÁS-ELŐSEGÍTÉS EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁSA	11
---	-----------

1. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA CÉLJA ÉS ESZKÖZEINEK CSOPORTOSÍTÁSA	11
2. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA ÉRTELMEZÉSE AZ EURÓPAI UNIÓBAN	13
3. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA HELYE AZ UNIÓS JOGBAN	14
4. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA ÉS A FOGLALKOZTATÁS-ELŐSEGÍTÉS UNIÓS SZABÁLYOZÁSÁNAK A FEJLŐDÉSE	15
4.1. <i>A közösségi, illetve az uniós foglalkoztatáspolitikai gyökerei</i>	15
4.2. <i>A foglalkoztatáspolitikai előtérbe kerülése az EU-ban, avagy uniós, illetve közösségi szintű kísérletek a foglalkoztatási válság kezelésére</i>	19
4.3. <i>A közösségi foglalkoztatási stratégia perspektívái</i>	26
5. A FOGLALKOZTATÁS ELŐSEGÍTÉSÉNEK UNIÓS STRATÉGIAI ÉS MONETÁRIS INTÉZMÉNYRENDSZERE	27
6. A SZABÁLYOZÁS JELLEMZŐI	30
7. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA HATÁLYOS SZABÁLYOZÁSA	35

IV. FEJEZET

A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA ÉS ESZKÖZRENDSZERE	37
--	-----------

1. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA MAGYARORSZÁGON	37
2. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA PILLÉREI	38
3. A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKAI ESZKÖZÖK CSOPORTOSÍTÁSA	40
3.1. <i>A foglalkoztatáspolitikai aktív eszközei a magyar szabályozásban</i>	41
3.2. <i>A foglalkoztatáspolitikai passzív eszközei Magyarországon</i>	51
4. A MUNKANÉLKÜLI ELLÁTÁSOK ÉS FOGLALKOZTATÁST ELŐSEGÍTŐ TÁMOGATÁSOK FEDEZETE	55
4.1. <i>Munkaerő-piaci Alap</i>	55
4.2. <i>Európai kitekintés - A foglalkoztatáspolitikai közigazgatási szervezeti felépítése</i>	56
5. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS A FOGLALKOZTATÁS-ELŐSEGÍTÉS AKTÍV ESZKÖZEIRE	60
5.1. <i>Az állami munkaközvetítés</i>	60
5.2. <i>Foglalkoztatás állami úton Nyugat-Európában, különös tekintettel a német rendszerre</i>	80
5.3. <i>Munkahelymegtartó és munkanélküliséget csökkentő atipikus foglalkoztatási formák általában</i>	82
6. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS A MUNKANÉLKÜLI ÉS A SZOCIÁLIS SEGÉLYEZÉS RENDSZERÉRE	87
7. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS A FOGLALKOZTATÁSPOLITIKAI IGAZGATÁS ÉS MUNKANÉLKÜLI SEGÉLYEZÉSRE A KELET-KÖZÉP-EURÓPAI VOLT SZOCIALISTA ORSZÁGOKBAN	92

V. FEJEZET

A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS MAGYARORSZÁGI RENDSZERE NEMZETKÖZI KITEKINTÉSSSEL	97
--	-----------

1. A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSRÓL ÁLTALÁBAN	97
2. A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ÁG KIALAKULÁSA	102
3. A MAGYAR TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS JELLEGZETES ISMÉRVEI	104
4. NYUGDÍJKONCEPCIÓK MAGYARORSZÁGON	105
4.1. <i>A PM-NM nyugdíjreform koncepciója</i>	106
4.2. <i>A Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat koncepciója</i>	108
5. A HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS	109

6. AZ EGYES NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSOKRÓL.....	115
6.1. Saját jogú nyugellátások.....	115
6.2. Hozzá tartozói nyugellátások.....	131
7. A NYUGELLÁTÁSRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK.....	137
7.1. Általános szabályok.....	137
7.2. Igényérvényesítés.....	139
7.3. Nyugdíj melletti munkavégzés.....	141
7.4. Visszafizetési és megtérítési kötelezettség.....	142
7.5. Visszafizetés.....	142
7.6. Megtérítés.....	142
7.7. A követelés érvényesítése.....	144
7.8. Tartozás mérséklése, elengedése, fizetési kedvezmény engedélyezése.....	144
7.9. Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat.....	145
8. FEDEZETI RENDSZER.....	146
8.1. A fedezeti rendszerről általában.....	146
8.2. Járulékfizetés több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony egyidejű fennállása esetén.....	147
9. A NYUGELLÁTÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE.....	147
10. MEGÁLLAPODÁS NYUGELLÁTÁSRA.....	149
11. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS.....	150
11.1. A nyugat-európai társadalombiztosítási jogáltalános jellemzői.....	150
11.2. A nyugdíjbiztosítás nyugat-európai és amerikai rendszere.....	153
11.3. Az öregségi nyugdíj feltételei és összege Európában.....	160
11.4. A rokkantsági nyugdíj.....	170
11.5. Özvegyi nyugdíj, árvaellátás és más hátrahagyottakról való gondoskodás, valamint a temetési segítség.....	171
11.6. A nyugdíjjal összefüggő egyéb segélyek, pótlékok és szolgáltatások.....	173

VI. FEJEZET

A MAGYAR EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS RENDSZERE NEMZETKÖZI KITEKINTÉSSSEL.....	176
1. A MAI MAGYAR EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS KIALAKULÁSNAK KÖRÜLMÉNYEI.....	176
2. ALAPELVEK.....	177
3. A TÖRVÉNY HATÁLYA.....	179
4. A SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE.....	180
4.1. A megelőzés.....	181
4.2. A gyógykezelés.....	182
4.3. Egyéb egészségügyi ellátások.....	185
5. AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSOK FINANSZÍROZÁSI RENDSZERE.....	187
6. PÉNZBELI KERESZETET HELYETTESÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	198
7. A BALESETI ELLÁTÁSOK.....	203
8. AZ IGÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSE.....	207
9. FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK.....	209
10. AZ ELLÁTÁSOK FEDEZETE.....	211
11. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS.....	213

VII. FEJEZET

AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTA.....	219
1. AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTA LÉTREJÖTTE, JELENTŐSÉGE.....	219
2. AZ ÜGYNEVEZETT „KARTA-CSOMAG”.....	220
3. AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTA.....	220
4. A MÓDOSÍTOTT EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTA.....	243
5. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTÁHOZ.....	261
6. MÓDOSÍTÓ JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS KARTÁHOZ.....	261
7. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV A KOLLEKTÍV PANASZOK RENDSZERÉNEK BIZTOSÍTÁSÁRA.....	262

VIII. FEJEZET

A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK RENDSZERE MAGYARORSZÁGON.....	263
1. JOGI HÁTTER.....	263
2. A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL ÉS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEI.....	264
2.1. <i>A törvény célja.....</i>	<i>264</i>
2.2. <i>A törvény hatálya.....</i>	<i>264</i>
2.3. <i>Alapfogalmak.....</i>	<i>265</i>
2.4. <i>Eljárási szabályok, illetékesség.....</i>	<i>268</i>
3. A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK RENDSZERE, FORMÁI ÉS FELTÉTELEI.....	269
3.1. <i>A pénzbeli ellátások.....</i>	<i>270</i>
3.2. <i>Természetben nyújtott szociális ellátások.....</i>	<i>280</i>
3.3. <i>Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások.....</i>	<i>286</i>
3.4. <i>A szakosított ellátási formák.....</i>	<i>292</i>
3.5. <i>Az egyes intézményi szolgáltatások integrált szervezeti formában történő megszervezése.....</i>	<i>298</i>
3.6. <i>A személyes gondoskodás megszervezésére köteles szervek, az ellátás megszervezésének alapvető elvei.....</i>	<i>299</i>
4. A CSALÁDTÁMOGATÁS RENDSZERE.....	302
<i>A szabályozás mibenléte, a törvény célja.....</i>	<i>302</i>
4.1. <i>A törvény hatálya.....</i>	<i>302</i>
4.2. <i>A családi pótlék rendszere.....</i>	<i>303</i>
4.3. <i>Nevelési ellátás.....</i>	<i>304</i>
4.4. <i>Iskoláztatási támogatás.....</i>	<i>304</i>
4.5. <i>Gyermekgondozási támogatások.....</i>	<i>305</i>
4.6. <i>Gyermeknevelési támogatás.....</i>	<i>307</i>
4.7. <i>Anyasági támogatások.....</i>	<i>307</i>
4.8. <i>Az igény elbírálásának szabályai.....</i>	<i>308</i>
IRODALOMJEGYZÉK.....	312